

Tây Tạng bắt đầu thêm các môn khoa học vào chương trình thi

Tốt nghiệp Đại học của dòng Gelug

Dharamshala, ngày 8 tháng 10, 2012: Các bộ môn khoa học vừa được bắt đầu bổ túc vào các chương trình thi cao cấp có truyền thống lâu đời của những Đại học Phật giáo thuộc dòng Gelug, và đây được xem là một thay đổi "lịch sử."

Các tu sĩ theo học bốn năm cuối của chương trình tu học chính quy và hai năm chương trình *geshe* [tương đương với tiến sĩ Triết học] bắt đầu phải thi các bộ môn khoa học, trải dài trong sáu năm, kể từ năm 2014.

Quyết định này vừa được thông qua tại một phiên họp cao cấp tại Tu viện Drepung, nam Ấn Độ, do Gaden Tri Rinpoche chủ trì. Có 70 đại biểu tham dự, trong đó

có cả những vị sư trụ trì (abbot) của những tu viện lớn.

Phiên họp đã đưa ra một nghị quyết gồm 6 điểm liên quan đến việc giới thiệu các bộ môn khoa học [vào chương trình học và thi cử].

Geshe Lhakdor, giám đốc của Library of Tibetan Works and Archives (LTWA) tại Dharamshala đã tham dự phiên họp này, và tuyên bố rằng quyết định này là "một bước tiến lịch sử, đáp ứng chí nguyện của Đức Dalai Lama."

Geshe Lhakdor nói với Phayul (tác giả của bản tin) rằng theo nghị quyết, các tu sĩ thuộc chương trình cao cấp sẽ học khoa học trong sáu năm; bốn năm đầu song song với chương trình học A-ti-đạt-ma (Abhidharma) và Luật tạng (Vinaya), và hai năm sau song song với chương trình học Karam [ôn tập cả A-ti-đạt-ma và Luật tạng]. Tổng cộng là sáu năm.

LTWA và DH Emory ở Atlanta, USA, đã được yêu cầu có trách nhiệm xuất bản liên tục các sách giáo khoa về khoa học bằng song ngữ (Tạng và Anh) và gửi các giảng viên [sang giảng dạy tại Dharamshal] trong chương trình khoa học hai năm cuối.

"Để bảo đảm phẩm chất và duy trì những chuẩn mực của các bộ môn khoa học, trường DH Emory và LTWA sẽ thành lập một Ủy ban Học thuật (Scholar's Committee), và Ủy ban này sẽ quyết định các môn học nào sẽ được đưa vào chương trình," Geshe Lhakdor cho biết.

"Nếu tiến trình thi cử ở các DH Phật giáo này có tính cách nhất quán, thì trường DH Emory và LTWA sẽ chịu trách nhiệm soạn đề thi, với sự tham khảo ý kiến của các vị sư trụ trì của những tu viện này."

Geshe Lhakdor, người đã tham gia vào các *workshop* khoa học đặc biệt dành cho các tu sĩ từ hơn mười năm qua, nói rằng các tu sĩ sẽ học khoa học ở trình độ căn bản (mới bắt đầu).

"Chương trình Triết học ở các tu viện này đã khá cao cấp, vì thế các tu sĩ có khả năng hiểu được những khái niệm [khoa học] một cách dễ dàng, nhưng vấn đề nằm ở ngôn ngữ," ông nói. "Từ năm 2006, chúng tôi đã bắt đầu dịch các sách giáo khoa về khoa học và đã xuất bản được năm sáu quyển. Những quyển sách này đã được phân phát cho các trường DH PG."

Khi được hỏi các tu sĩ nghĩ gì về quyết định này, Geshe Lhakdor nhớ lại kinh nghiệm của ông với các tu sĩ tham dự những *workshop* khoa học, phần lớn là những người đã có học vị *geshe* và *khenpo* [tương đương với tiến sĩ và cử nhân]: "Đối với những tu sĩ đã được học chương trình khoa học nhiều năm thì họ cảm thấy rằng [những *workshop* này] rất phong phú và tuyệt vời, bởi vì khoa học và Phật giáo diễn bày thực tại qua những cái nhìn khác nhau và bằng những phương pháp đo lường khác nhau."

Geshe Lhakdor nói thêm rằng chương trình khoa học đã được hoạch định làm sao để "không ảnh hưởng đến điểm thi của các tu sĩ trong các môn học Phật giáo."

"Chúng tôi dự trù sẽ tính điểm thi khoa học và điểm thi các môn Phật giáo riêng."

Kỳ thi tốt nghiệp đại học Gelukpa được ba tu viện Gaden, Drepung, và Sera [tại Dharamshala] thay phiên tổ chức hằng năm.

H.H. dịch từ bản tiếng Anh:

<http://www.phayul.com/news/article.aspx?id=32255&t=1>